

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juli Berezibar Arabaolaza

*Arrasate,
Gipuzkoa
(1916)*

Aurkibidea

Biografia

Maalako Errabala kalean jaio zen. Aita Meatzerreka auzoko Salturri baserrikoa zen, eta ama Zigarrola auzoko Itsasondo baserrikoa (gaur desagertuta). Zortzi urtetik hamabira merzedarien eskolan ikasi zuen, eta handik Hondarribiako “Hijas de la Cruz” frantses mojekin ikastera joan zen. Hondarribian senide baten etxean bizi izan zen. Hamalau urterekin etxera itzuli zen etxeko Salturrirena harategian lan egitera. Bertan jardun zuen ezkondu zen arte. Gerra denboran harategian obus bat erori zen eta Oñatira ihes egin zuen aitarekin. Oñatitik Hondarribira joan zen Juli, eta tropak Bilbo aldera joan zirenean itzuli zen Arrasatera. Amaiur batailoian borrokatu zuen Sabin Arrieta arrasatearrarekin ezkondu zen. Hiru seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ARR-151

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Elortza, Kepa
- **Data:** 2010-07-12
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elortza, Kepa

Pasarteak

1. Arrasateko eta Hondarribiko mojen eskoletan

- **Erref:** ARR-151/002
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:02:56. **Bukatu:** 00:05:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

<p>Umetan amaren baserrira sarritan joaten ziren. Mesedetako mojen eskolan hasi zen zortzi urterekin. Hondarribira joan zen gero, Hijas de la Cruz moja frantsesen eskolara. 14 urterekin bukatu zituen eskolak.</p>

2. Juli sasoi onean

- **Erref:** ARR-151/003
- **Iraupena:** 0:03:14. **Hasi:** 00:05:21. **Bukatu:** 00:08:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

<p>Sasoi onean omen dago Juli; titiko umeak bezain ondo lo egiten duela dio. Mesedetako mojen eskolak errezo, kantu eta jolas artean pasatzen ziren. Hondarribian hasi omen zen irakurtzen eta idazten; oso gustuko du idaztea.</p>

3. Oñatira ihesi, eta handik Hondarribira

- **Erref:** ARR-151/004
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:08:35. **Bukatu:** 00:10:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Hondarribian, senide batzuen etxean bizi zen. Hango oroitzapen onak ditu. Arrasatetik Oñatira ihes egin zuten, eta handik Hondarribira joan zen Juli. Gerra baretu zenean bueltatu zen etxera.

4. Oñatiko uztargilearen etxean

- **Erref:** ARR-151/005
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 00:10:45. **Bukatu:** 00:13:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Oñatin orduan Alzaa eta orain Kale Zaharra den uztargilearen etxean egon ziren babestuta. Senargaia gudari joan zen gerran. Gerrak ezjakinean harrapatu zuen. Senargaia hiru urtez egon zen gerran, eta gero "Batallón de Trabajadores", egurra eta lanik eza ezagutu zituen. Gutun asko idazten zizkion senargaiari.

5. Erromeriazalea zen

- **Erref:** ARR-151/008
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:16:35. **Bukatu:** 00:18:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

Julik prozesioetan ez omen zuen parte hartzen, baina erromerietan bai. Ostegunetan eta igandetan zinera joaten ziren, eta igandero zortzi pieza dantzatzen zituzten. Oraingo aldean zoriontsuak zirela eta ondo pasatzen zutela dio. Bergarako eta San Prudentzioko jaietara trenez joaten ziren. Arantzazura ere urtero joaten ziren.

6. Ogia estraperloan

- **Erref:** ARR-151/009
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:18:44. **Bukatu:** 00:21:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Errazionamendu garaian, Adrian Garmendiaren okindegian estraperloan egiten zieten ogia jaten zuten.</p>

7. Aita harakina

- **Erref:** ARR-151/010
- **Iraupena:** 0:03:48. **Hasi:** 00:21:12. **Bukatu:** 00:25:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Juliren aitak harategia zuen Resusta kalean, orain Iturriotz kalea dena. Juli jaio aurretik hil ziren bere lau anai-arreba. Aita harakin oso ezaguna omen zen. Harategia Pedro Salturrirena izenarekin ezagutzen zen.

8. Gerra aurreko harategiak Arrasaten

- **Erref:** ARR-151/012
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:27:32. **Bukatu:** 00:29:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Harategian Julik egiten zituen kobratze lanak. Bezero batzuek hurrengo astean ordaintzen zuten dendan hartutakoa; pobrezia handia omen zegoen. Okela besterik ezer ez zuten saltzen harategian, txahalena edo txerriena. Arkauzena eta Txantxotena ziren herriko beste bi harategiak.

9. Harategian obusa sartu zenekoa

- **Erref:** ARR-151/013
- **Iraupena:** 0:02:52. **Hasi:** 00:29:38. **Bukatu:** 00:32:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

1937ko Santa Ageda eguneko bonbardaketan, obus bat sartu zitzaien harategian, eta Oñatira egin zuten ihes. Esekita zegoen txahala metrailaz beterik geratu zen. Senargaia Amaiur batailoian zegoen, eta bonbardaketan Juli hil egin zela esan zioten. Obusak ez zuen kalte handirik eragin harategian.

10. Senargai gudariak zituzten neskak

- **Erref:** ARR-151/014
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:32:30. **Bukatu:** 00:34:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Soldaduak etxean hartzera behartzen zituzten militarrek. Haietako batek "Episodios Nacionales" liburua ahaztu zuen etxean. Senargai gudariak zituzten neskak nazionalen arropak garbitzera behartzen zituzten. "Margaritak" deitzen zieten neska haiei.

11. Herritarrak artillerian adituak

- **Erref:** ARR-151/015
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:34:32. **Bukatu:** 00:36:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Beldur handia pasatu zuten gerran. Tiroei "pakun"ak esaten zieten. Egiten zuten zaratagatik ikasi zuten ze kalibretako kanoikadak ziren; morteroa zein zen... Gernikako bonbardaketa egunean, Arrasate gainetik hegazkin asko pasatu ziren.

12. Anaia gudaria tanke gidaria

- **Erref:** ARR-151/016
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:36:20. **Bukatu:** 00:39:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gorrien eta nazionalen fronteetako soldaduen artean oihuka egiten zituzten berbaldiak argi entzuten zituzten gauez. Anaia bat izan zuen gudari; tanke gidaria zen eta onik bueltatu zen etxera. Gorriek Arrasate bonbardatzen zutenean, nazionalek plazara ateratzen zituzten ziegan zituzten gudariak.

13. Errepublika etorri zenekoa

- **Erref:** ARR-151/018
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:41:29. **Bukatu:** 00:43:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

<p>Erepublika etorri zenean bandera jarri zutela gogoan du. Eta baita Centro Republicanoko gramolak nola jotzen zuen errepublikanoen himnoa egun osoan.</p>

14. Ezkontza Rerre-ren jatetxean

- **Erref:** ARR-151/020
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:45:35. **Bukatu:** 00:48:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Arrasaten ezkondu zen. Rerre-ren jatetxean izan zuten ezkon bazkaria. Arroza, legatza eta oilaskoa bazkaldu zuten. Senarrak Zerrajeran egiten zuen lan. Hiru seme-alaba izan zituzten.

15. Urte askoan bizitako Salturritarrak

- **Erref:** ARR-151/021
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 00:48:05. **Bukatu:** 00:51:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Konfesatzera astean behin joaten ziren. Aita zahartu zenean, egunero joaten zen berarekin mezara. Aitari "Salturri Zaharra" esaten zioten. Salturritar denak urte askoan bizi izan ziren. Gerra denboran, aitarekin egun batzuk pasatu zituen Salturri baserrian. San Valerioetan ere joaten ziren. Baserritar peto eta errugabe asko hil omen zituzten gerran.

16. Salturrira jende asko babes bila

- **Erref:** ARR-151/022
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:51:36. **Bukatu:** 00:53:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Salturri baserrian jende asko zegoen, gerratik babestera joanda. Gerra oso txarra dela dio Julik. Zenbat sufrimendu jasan zuten ama koitaduek senarrak kartzelan zituztela.

17. Oñati oso lasai gerra garaian

- **Erref:** ARR-151/024
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:53:25. **Bukatu:** 00:56:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Oñatin egon zirenean, gerratik babesteko ondo pasatu zuen. Handik Hondarribira joan zen, patrikan lau zilarrezko ogerleko zituela. Oñatiko lasaitasuna gogoratzen du. Lau senide egon ziren Uztargilearen etxean babestuta.

18. Harakinak eta esnedunak ziren

- **Erref:** ARR-151/025
- **Iraupena:** 0:03:30. **Hasi:** 00:56:22. **Bukatu:** 00:59:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Hondarribia oso lasai zegoen gerra denboran. Harresira joaten zen paseoan, han babestuta sentitzen zelako. Julik ez du orturik edo ganadurik zaindu inoiz. Aitak Bergaratik esnea ekartzeko orga eta zaldia zituen. Esne

hori etxean saltzen zuten. Jendea lanera joan aurretik etxera etortzen zen esne bila.</p>

19. Harategian askatasun gutxi

- **Erref:** ARR-151/026
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:59:52. **Bukatu:** 01:01:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

<p>Harategia ez zaio inoiz gustatu Juliri. Igandetan ere ireki egiten zuten, aurretik seietako meza entzunda. Lagunek inbidia zioten okela nahikoa eta dirua zuelako. Julik, berriz, lagunaren askatasunaren inbidia zuen.</p>

20. Aitarekin Urkiolan

- **Erref:** ARR-151/027
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 01:01:33. **Bukatu:** 01:04:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna

Laburpena:

<p>Kuadrillan bazuten mendira joateko ohitura, baina Julik harategian lan egin behar izaten zuen. Behin, aitarekin joan zen Urkiolara oinez. Aitak Urkiolako sakristauari sartu zion ziria azaltzen du Julik.</p>

21. Aita oso pikaroa omen zen

- **Erref:** ARR-151/029
- **Iraupena:** 0:00:17. **Hasi:** 01:04:39. **Bukatu:** 01:04:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Aita tratulari ona omen zen, eta oso pikaroa, gainera.

22. Aretxabaletako bainuetxea gainbehera

- **Erref:** ARR-151/031
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 01:05:11. **Bukatu:** 01:07:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Hamasei urte zituela, Aretxabaletako bainuetxera bizikletaz joaten zen, azaleko gaitz bat artatzera. Bera joan zenerako bainuetxea erortzeko zegoen. Bainuontzia betetzen zioten, baina ez omen zegoen beste zerbitzurik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-15

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com